8 клас
Узагальнення й систематизація вивченого про однорідні члени речення

Стрембицька Л.А.

Розділові знаки при однорідних членах речення

1. О, О, О…

2. *і* О, *і* О, *і* О…

3. О *і* О, О *і* О (*і = та = й*)

4. О, *а* О; О, *але* О; О, *та* О (*а = але = та*)

5. *ні* О, *ні* О; *або* О, *або* О

Розділові знаки при однорідних членах речення

6. *як-от*
   а саме
   наприклад
   } : О, О, О …

Перед *як-от*, *а саме*, *наприклад* ставиться кома.

При парних сполучниках кома ставиться перед другою частиною сполучника:

*Учні **не тільки** слухали**, але** й записували дещо в зошитах.*

Узагальнювальні слова при однорідних членах речення

1. УЗ: О, О, О.

2. О, О, О — УЗ.

3. УЗ: О, О, О — [речення продовжується].

Іноді УЗ перед однорідними членами речення може вимагати тире, а не двокрапки:

(УЗ)

Весна буяла ***всюди*** *— у лісах, у водах, на луках…*

Відсутність розділових знаків при однорідних членах речення

1. О *і* О

   О *та* (= *і*) О

   О *й* О

2. Якщо два непоширені однорідні члени речення з'єднані повторюваними сполучниками *і*…*і*, *ні*…*ні* й утворюють фразеологізми, кома між ними не ставиться: *ні сяк ні так; і сміх і гріх; ні вдень ні вночі; ні сіло ні впало.*

К. Білокур «Квіти за тином»

Катерина Білокур
за роботою

До поданих однорідних членів доберіть узагальнювальне слово, складіть речення.

Сергій Васильківський, Микола Пимоненко, Олександр Мурашко.

«Бунт», «Козацький монастир», «Остання любов гетьмана».

В. Веснін, М. Барабашов, Н. Тринклер, Л. Гіршман.

Використавши однорідні члени речення, складіть усне висловлювання про:

письменників;

художників;

учених-земляків.

Відредагуйте речення, поясніть, які норми було порушено під час використання однорідних членів.

Теплими словами привітання і спогадами поділились колишні учні зі своїми незабутніми вчителями.

Фабрика освоїла випуск дитячого, жіночого й вовняного одягу.

Треба активно займатися тільки збиранням, а й провести аналіз зібраних експонатів регіону.

Студенти зібралися на цих зборах поговорити і щоб розв’язати проблему з дисципліною.

Керівники делегації відвідали Женеву й Вашингтон, Велику Британію й Китай.

1) 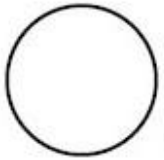 , 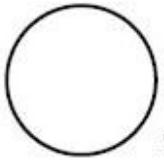 , але 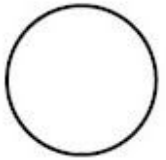 ...

2) ... , але , .

3) ... але 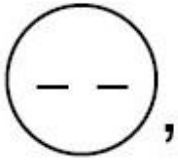 , або 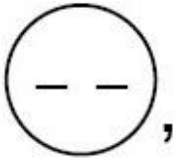 , або 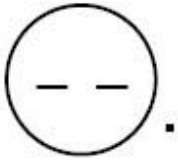 .

4) ... 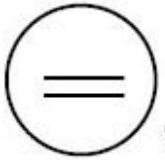 , 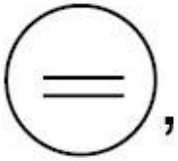 , 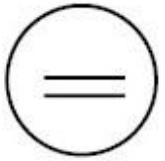 і 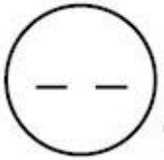 , і 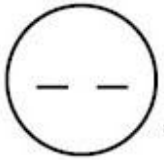 .

5) 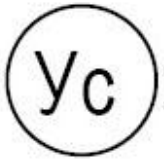 : 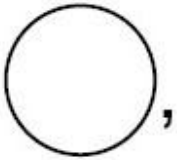 , 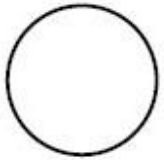 і 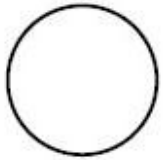 — ...

Спишіть, узгоджуючи присудок з однорідними підметами. Поставте розділові знаки. Поясніть, як зв'язані між собою однорідні члени речення.

Блищал.. од сонця стерні і ковила понад шляхом…(*Гр. Тютюнник*)

Хмари і крапельки води на лататті пісок на урвищах берегів і туман над річкою набряк.. густим червоним мороком. (*Гр. Тютюнник*)

На вигоні Миколу жда.. Кавун і чотири чоловіки. (*І. Нечуй-Левицький*)

Ід.. Воля і Фелікс додому. (*Ю. Яновський*)

На високих горбах шумі.. під вітром дуби, липи, клени. (*А. Шиян*)

Нехай ні жар, ні холод не спин.. вас. (*І. Франко*)

Спишіть, узгоджуючи присудок з однорідними підметами. Поставте розділові знаки. Поясніть, як зв'язані між собою однорідні члени речення.

Блищал**и** од сонця стерні і ковила понад шляхом… (*Гр. Тютюнник*)

Хмари і крапельки води на латахах**,** пісок на урвищах берегів і туман над річкою набряк**ли** густим червоним мороком. (*Гр. Тютюнник*)

На вигоні Миколу жда**в** Кавун і чотири чоловіки. (*І. Нечуй-Левицький*)

Ід**уть** Воля і Фелікс додому. (*Ю. Яновський*)

На високих горбах шумі**ли** під вітром дуби, липи, клени. (*А. Шиян*)

Нехай ні жар, ні холод не спин**ить** вас. (*І. Франко*)

Схема розбору іменника як частини мови

1. Частина мови. Загальне значення.
2. Морфологічні ознаки:
   а) початкова форма (Н. в. одн.)
   б) назва предмета (істота чи неістота; власна чи загальна);
   в) рід, число, відмінок;
   г) відміна, група (якщо є).
3. Синтаксична роль.

Знаю	Умію	Слід повторити

Знаю	Умію	Слід повторити
– що таке однорідні члени речення	– знаходити у реченнях однорідні члени	– однорідні та неоднорідні означення
– правила постановки розділових знаків при однорідних членах	– ставити розділові знаки при однорідних членах речення	– як узгоджується присудок з однорідними підметами
	– використовувати у власному мовленні однорідні члени	

Домашнє завдання

Повторити тему «Речення з однорідними членами». Підготуватись до контрольної роботи